KOLACJA i WIECZERZA

WIECZERZA to stary, wspólny wszystkim Słowianom wyraz: prasłowiańskie słowo *večeŕa pochodzi od również prasłowiańskiego *večerъ ‘wieczór’. WIECZERZA w znaczeniu ‘posiłek wieczorny’ używana była powszechnie i zupełnie neutralnie pod względem stylistycznym jeszcze w XIX w., choć już w drugiej połowie XVIII w. KOLACJA – dawniej zapisywana jako kolacya – coraz częściej zaczęła zastępować WIECZERZĘ w tym znaczeniu. KOLACJA pojawiała się – wprawdzie sporadycznie, ale jednak – już dwa wieki wcześniej. Było to wówczas słowo bardzo eleganckie, podniosłe, niemalże patetyczne, a więc nacechowane podobnie jak współcześnie słowo WIECZERZA. KOLACJA pochodzi z łaciny, do łacińskiego collatio, collationis ‘zebranie; zbiór; zbiórka’ i najpierw słowa tego używano w odniesieniu do niezwykle uroczystej wieczerzy, biesiady czy uczty z licznie zgromadzonymi dostojnymi gośćmi. Dopiero z czasem KOLACJA i WIECZERZA zrównały się znaczeniowo, a następnie przewartościowały, tak że współcześnie KOLACJA to zwykłe określenie wieczornego posiłku, a WIECZERZA to dawne i podniosłe określenie takiego posiłku.